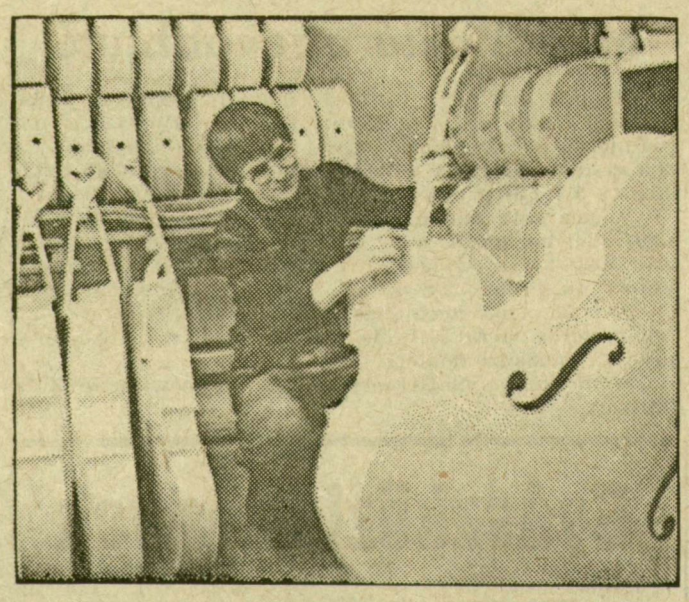

Megkomponált hangszerek

Azt hihetnénk, hogy csak a zeneműveket kell komponálni. De nem így van! A Szegedi Hangszergyár Leányvállalatnál mindenesetre a hangszereket is megtervezik. Iskolai hegedűk, csellók kerülnek ki a tervezőasztalról és a műhelyekből. A szegedi hangszerek többsége külföldön talál vevőre. Elsősorban az igényes, versenyhangszereket keresik.

Schmidt Andrea felvétele

Változtasson életmódján – klubban

Mostanában egyre többször hallunk riasztó híreket egészségi állapotunkról. A statisztikák szerint: elhíztunk. A túlsúly, a rossz táplálkozás pedig úgy vonzza a betegségeket, mint mágnes a vasat. A mozgást, a sportot ajánlják ellene legtöbbször, de ez önmagában még nem igazán orvosság. Hiába kocogunk, úszunk kilométereket, ha utána még alaposabban megpakoljuk a gyomrunkat. A *Csongrád Megyei Művelődési Központ, a Köjál egészségnevelési osztálya és a November 7. Művelődési Ház* most ezen a gondon úgy igyekszik segíteni, hogy hasznos, gyakorlati tanácsokkal kívánja ellátni azokat, akik maguk szeretnék egészségesebbé alakítani életmódjukat, táplálkozási szokásaikat. Egy csapásra persze ettől még nem változnak meg (túl)táplálkozási szokásaink, de a helyesebb életmód iránt fogékony érdeklődőknek ezentúl nem magukra utalva kell kísérletezniük.

Az odesszavárosi klubban (Újszeged, Szolgáltató sor 3.) ugyanis szakemberek segítségével sajátíthatják el a „reforméletmód" alapelemeit a jelentkezők. Nem egyszerű gasztronómiai tanácsadásnak szánták a klubot a szervezők, szélesebb körű szemléletformálásra szeretnének vállalkozni. A jó receptek mellett az újszerű konyha megvalósításához természetesen megfelelő alapanyag is kell. Úgy tűnik itt ezzel sem lesz gond. A budapesti *Natúra Gt.* országos klubhálózatot szeretne kiépíteni, így hamar találkozott elképzelése az újszegediekével. A társaság vállalja, hogy a résztvevők számára biztosítja a szükséges anyagokat. A tanácsadáson kívül kirándulások, pszichológiai előadások és mentálhigiénés foglalkozások is helyet kapnak a programban. A szervezők ugyanis vallják, hogy nemcsak testi, de lelki egyensúlyra is szükség van a helyes életmód kialakításához. Akik pedig rászánják magukat, hogy egészségük érdekében megreformálják életüket, azok *holnap, csütörtökön este 6 órakor találkozhatnak első alkalommal Újszegeden.*

Technikatörténeti tanácskozás

A természettudományok és a technika fejlődése Közép-Európában 1918 és 1938 között címmel nemzetközi tanácskozás kezdődött kedden Budapesten, az MTESZ székházában. A négynapos konferencián 13 ország több mint félszáz szakembere vitatja meg — az MTESZ Tudomány- és Technikatörténeti Bizottsága szervezésében — e korszak tudományos és műszaki eredményeit.

Szabadváry Ferenc, az Országos Műszaki Múzeum főigazgatója megnyitójában utalt arra, hogy ez a tanácskozás sorrendben a harmadik, amely Közép-Európa tudományos fejlődésének elemzésére vállalkozik. A korábbi két alkalommal az 1700-tól 1918-ig terjedő időszak természet- és a műszaki tudományos haladását tekintették át. A mostani konferencia ugyan rövidebb, de az európai kontinens fejlődésében meghatározó korszakkal foglalkozik, hiszen Közép-Európa történelmében az I. világháborút követően gyökeres fordulat történt.

Szólt arról is, hogy a két világháború között hazánk jeles tudományos eredményekkel büszkélkedhetett. Magyarországon ezekben az években készültek el az első motoros tengerjáró hajók, a Kandó-féle villamos mozdonyok, megkezdődött az elektromos tömegcikkek és a rádiók gyártása. E korszak találmánya a Fonó-féle sugárhajtómű, valamint a Sklenár János konstruálta gömbdugattyús csillagmotor. A magyar szakemberek hozzájárultak a repülés történetének gazdagításához is. Újdonságnak számított az a dízeles sínbusz, amely 1934-ben kezdett el közlekedni Budapest és Bécs között. Már ebben az időszakban is fejlett volt a hazai tehergépkocsi-gyártás, s ha kevesen is emlékeznek már rá, de népszerű kisautók is készültek hazánkban.

A rendezvényen előadást tartott Bátyai Jenő is. A szegedi matematikakutatás történetét ismertette meg a hallgatókkal.

Fiatal dalosok találkozója

A KISZ Központi Bizottsága és több más testület *június 18—20.* között Székesfehérváron rendezi meg a fiatal dalosok tizenötödik találkozóját. Nevezni lehet kizárólag, olyan amatőröknek, akik nem rendelkeznek állandó ORI, illetve Filharmónia működési engedéllyel. Együttesenként, szólistánként *legfeljebb tízperces* komplett műsorösszeállítással lehet nevezni saját szerzeményű dalokkal, feldolgozásokkal, megzenésített versekkel, a népzenét alkotó módon felhasználó szerzeményekkel, városi népzenével, illetve mai dalokkal. A felsoroltak nem vonatkoznak már megírt zenei művek, dalok népzene változatlan reprodukálására. A rendezők kérik, hogy a nevezéshez mellékeljék a jelentkezők a dalok szövegét is. *A rockzenekarok az Országos Amatőr Poprock Találkozóra nevezzenek!* A legjobbak pénzjutalomban részesülnek és a Magyar Rádió felvételt készít velük. A nevezési lapok és a dalszövegek beküldési határideje 1987. május 1. Cím: Országos Közművelődési Központ Tánc és Zenei Osztály, 1251. Budapest, Corvin tér 8.

Még egy megjegyzés a Móra-vers vitához

A Délmagyarország március 14-i számában a körtöltésen elhelyezett emléktárgy szövegébe néhány hiba csúszott. Szőke Tiszának helyett Szőke Tiszánk olvasandó, valamint a dátumban 12-diki helyett 12-i.

A vésett szöveg nem egyezik a Móra által írt verssel, ezt tudjuk. Súlyos prozódiai hibái is mutatják, hogy Móra nem így írta le. Csongor Győző birtokában van az eredeti szöveg, amelyet volt szíves tudomásunkra hozni, és amely így hangzik:

Petresi töltésen szilajon áttörve a gátat,
Ránk e helyen szabadultak az ár hullámparipái.
Földi harag multán kisütött az égi szivárvány,
S szőke Tiszánk örökös békét köte szép Szegedünkkel.

Lakner Károly

Harminc éve bontott zászlót a KISZ

A legjobb tradíciók fölelevenítése

Minden tömegmozgalmi szervezet, így a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség is keresi helyét a társadalmi mozgásokban, áramlatokban. Így érthető, hogy évtizedek óta igény a kutató-, feltárómunka, amelynek eredménye lehet a jövőbeni feladatok meghatározása. Keresni és megtalálni azokat a gyökereket, melyek táplálhatják és kapaszkodóul szolgálhatnak az eljövendőkhöz.

1966-ban kezdődött el az a gyűjtő- és feltáró munka, amely alapul szolgált tanulmányok megjelenéséhez, tudományos felolvasó ülések témájához. A kétéves nekibuzdulás ezután alábbhagyott, nem volt, aki összefogja ezt a fontos munkát.

1978-ban az eredeti célkitűzések meghagyásával, új lendülettel folytatódott az ifjúságmozgalmi kutatás, amelynek alapja a politikai képzési központ átadása, ahol a tartalmi munkát szervezetileg is biztosították. A KISZ felismerte, hogy egyedül a teljesség igényével nem tudja felvállalni a tudományos kutatókat, intézményeket, szakembereket igénylő munkát. Cél a tudományos hitelesség, amely utat mutathat a mozgalom számára. Ehhez a munkához adott segítséget a levéltár, a sajtó, a visszaemlékezések sora, és az ezzel kapcsolatos tárgyi dokumentumok gyűjtése.

Erről beszélgettem *Hegyi Andrással*, a történettudományok kandidátusával, a Csongrád Megyei Ifjúságmozgalmi Történeti Tanács elnökével. Nemcsak a márciusi események miatt, hanem a 21-én 30 éve újjászerveződött ifjúsági szövetség megalakulásának tiszteletére megjelenő kötet szerkesztőjével.

— Büszkén vallhatjuk, hogy az országban egyedül mi rendelkezünk a 20 ezernél is többet számláló ifjúságmozgalom történelmi dokumentumgyűjteményével, amely természetesen még ma sem teljes, és nem lezárt. Az is biztos, hogy a mozgalom bizonyos szakaszainak — például az ötvenes évek eseményei — egyre nagyobb igénnyel a hiteles, árnyalt és objektív történetkutatással útmutatót adhatunk a minket követőknek is.

— *Az 1982-ben a KISZ megalakulásának 25. évfordulójára kiadott első kötet óta milyen kutatómunkát végeztek, és mik ezek eredményei?*

— Az említett kötet a kevésbé új anyagok egy csokorba való gyűjtését tette lehetővé, elsősorban a már meglevő, vagy az akkor írt tanulmányokra épülve, valamint kisebb köteteket adtunk ki, elméleti konferenciákat és a politikai képzést segítve. Jelentős dokumentumnak tartjuk, hogy az úttörőmozgalom 40. évfordulójára 1986-ban megjelenhetett a gyermekszervezet krónikája, és kezdetektől fogva dolgoztunk a közel ezer oldalas most megjelenő Haladó ifjúsági mozgalmak Csongrád megyében című válogatott dokumentumgyűjteményen, mely több mint egy évszázadot ölel fel 1874-től 1986-ig.

— *A könyv megjelenése éppen a zászlóbontás napján adja a kérdést, miért fontos ez kutatók, ifjúságmozgalmi vezetők, a mozgalomban dolgozó fiatalok számára?*

— A válasz egyértelmű. Amikor arról beszélünk, hogy megalakult és működik az egységes ifjúsági szövetség, egy cél érdekében, a szocializmus építéséért, akkor a mai helyzet, a társadalmi mozgások inkább az egyéni teljesítményeket és értékeket hozzák előtérbe. Az ifjúságmozgalmak történetének utóbbi 100 évében megfigyelhető egy bizonyos vezérfonal, amely a múlt század utolsó harmadától a XX. század utolsó harmadáig tart. Az akkori politikai helyzet először a dolgozó-, majd a parasztfiatalokat mozgatta meg, végül ehhez csatlakoztak az értelmiségi réteg fiataljai. Minden esetben felmerült az egységes ifjúsági szövetség gondolata. 1957-ben a politika úgy döntött, hogy a KIMSZ, a Madisz pozitív törekvéseit összefogva alakuljon meg a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség. Az igazsághoz az is hozzátartozik, hogy ugyan a különböző határozatokban, intézkedésekben szerepelt a rétegmunka, ennek ellenére a hetvenes évekig ez csak formális volt. Manapság ismét felszínre kerültek ezek a kérdések, s jól működnek bizonyos érdeklődési körök szerinti diákmozgalmak, vagy a nemrég megalakult szakszervezeti ifjúsági tanácsok.

— *A történelmi tapasztalatok szerint a meglevő társadalmi mozgások, az ifjúság életkori sajátosságainak figyelembevétele nélkül igazán nem lehet hatékony mozgalmi tevékenységet folytatni. Mi a helyzet ma?*

— Ez a dolog visszakanyarodik az eredeti kérdéshez, miszerint mi a feladatunk. Az, hogy kutatásaink eredményeit összegezve, az ifjúsági mozgalom kontrollálhatja saját magát, szembekerülve azok hiányosságaival. A legjobb tradíciókat kell, hogy felelevenítse, összhangban a ma társadalmi-gazdasági feladataival, a közösségi érdek értékeinek elismerésével, hogy a jelentkező individuális folyamatok lelassuljanak, illetve megszűnjenek.

A Hegyi András szerkesztette kötet szűkebb stábja 12 emberrel tovább dolgozik. Munkájukat eddig is több mint 50 levéltáros, könyvtáros, muzeológus, ifjúsági vezető segítette. Egy szakasz lezárult, de újabb tanulmánykötetek, s legközelebb az egyetemi mozgalmakat feldolgozó publikáció jelenik meg. És hogy mi a sorsa a már említett, 20 ezer darabból álló dokumentumgyűjteménynek? Ifjúságmozgalmi vetélkedők, kiállítások, tudományos tanácskozások kézzelfogható, szemmel látható bizonyítékai lesznek. A kötet diagnózist ad, s nem gyógymódot a hibák kijavítására. Lényege, hogy a múlt tanulságaiból okulva a jelen problémáit, gondjait segítse. Az ezer oldal és négyszáz fotódokumentummal illusztrált gyűjtemény méltó születésnapi ajándék.

Czakó János

Elhunyt Engi István

Életének 86. évében elhunyt Engi István, a munkásmozgalom régi harcosa.

Engi István 1901-ben született Kübekházán. Az elemi iskola négy osztályának elvégzése után papucsos szakmát tanult. A harmincas években bekapcsolódott a munkásmozgalomba is. 1936-tól a bőripari dolgozók szakszervezetének tagja, a papucsipari munkások műhelybizalmijaként szervezte a sztrájkmozgalmat. Szintén 1936-ban lépett be a szociáldemokrata pártba. Különösen a választások idején végzett agitációs tevékenységben tűnt ki, de aktív részt vállalt a párt lapjának, a Népszavának terjesztésében is.

Szeged felszabadulását követően a polgárőrség tagjaként vett részt a háború utáni konszolidált élet megteremtésében, majd a rendőrség kötelékébe lépett. Innen vonult nyugállományba is 1958-ban. Nyugdíjazását követően is aktív pártmunkát végzett, a lakóbizottságok szervezésében vett részt.

Életútját többször is magas kitüntetésekkel ismerték el. Megkapta a Szocialista Hazáért Érdemérmet és a Szolgálati Érdemérem különböző fokozataival jutalmazták.

Engi István temetéséről később történik intézkedés.

MSZMP
Szeged Városi Bizottsága

Cikkünk visszhangja

Információ az információáramlásról

A Délmagyarország hétfői, március 16-ai számában jelent meg Információáramlás: elégtelen címmel írásunk a retek nitráttartalmával kapcsolatos problémákról. Említettük anyagunkban a Röszkei Kossuth Tsz elnökének nyilatkozatát is, amit viszont pontatlanul tettünk. Molnár Albert elnök eljuttatta szerkesztőségünkbe levelét a téesz vezetőségének álláspontjáról, amely szerint termelőszövetkezetük a mai napig nem kapott hivatalos értesítést arról, hogy a retek esetében a nitrit- és a nitráttartalom milyen határértéknek kell, hogy megfeleljen. (A Szegedi Új Élet Tsz részére több méter telexet küldött a Zöldért. Vajon miért nem kopogta a gép ezeket az információkat Röszkén?)

A mi megjegyzésünk az üggyel kapcsolatban legföljebb annyi lehet: valóban gondok vannak nálunk az információáramlással, ha egy termelő nem tud arról, hogy a külföldi piacokon árujának milyen paramétereknek kell megfelelnie. Ezt írtuk különben hétfői cikkünkben, amelyben viszont tévesen szerepeltettük a szövetkezet elnökének álláspontját.

Különben az elnök levele azzal a kitétellel zárul, hogy: „Szövetkezetünk a megfelelő intézkedést megtette." Vagyis, szerződéses partnereinek, vevőinek jelezte, hogy a lekötött mennyiségű retek rendelkezésükre áll. Egyelőre a szállítás szünetel. Alapvető gazdasági érdeknek tűnik hát, termelő, a külkereskedő, a népgazdaság szempontjából egyaránt, a helyzet mihamarabbi, megnyugtató tisztázása, rendezése. Mihamarabbi, annál is inkább, mert mi, s a termelő és a kereskedő még csak várhatnánk. De a retek...?